

Vaikuttavuutta Erasmus+ -ohjelman painopisteillä

Sabrina Somersaari, Alma Smolander, Opetushallitus

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Erasmus+ -ohjelman tavoitteet 2021-2027

Edistää yksilöiden ja ryhmien liikkuvuutta osana oppimista, tukea ihmisten koulutuksellista, ammatillista ja henkilökohtaista kehitystä Euroopassa ja kumppanimaissa

Erasmus+ tukee aikuisten oppimisen parissa toimivien organisaatioiden kehittämistä eurooppalaisessa yhteistyössä. Ohjelma mahdollistaa verkostoitumisen ja aikuiskoulutuksen osaamisen kehittämisen Euroopassa.

Erasmus+ -ohjelman keskeiset painopisteet

**Osallisuus ja
moninaisuus**

**Ympäristö-
vastuullisuus**

Digitaalisuus

**Aktiivinen
kansalaisuus**

Tutustu tarkemmin painopisteisiin

Erasmus+

Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

YMPÄRISTÖ- VASTUULLISUUS

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTE

erasmusplus.fi

EUROOPAN UNIONI

Ympäristövastuullisuus

Hankkeen tavoitteena

- kehittävät ympäristö- ja ilmastokysymyksiin liittyvää tietoisuutta ja osaamista sekä edistävät kulutustottumusten ja elämäntavan muutosta
 - kts. esim. GreenComp
- Kytkeä esim. opetussuunnitelmaan tai organisaation omiin tavoitteisiin
- Menetelmät, suunnitelmat, toimintakulttuurin kehittäminen, verkostojen rakentaminen

Kaikkien hankkeiden toiminnassa

- Matkusta viisaasti ja suosi vihreää matkustamista
- Vähennä päästöjä ulkomailla ollessasi
- Tapahtumista kestävämpiä pienillä valinnoilla
- Kestävät valinnat ruokatarjoiluissa
- Hanki harkiten
- Pienennä digipäästöjä

Lisää tietoa: Ympäristövastuullisuus |
Opetushallitus (oph.fi)

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

DIGITAALISUUS

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTE

erasmusplus.fi

EUROOPAN UNIONI

Digitaalisuus

- Digitaalinen koulutus, muun muassa virtuaalinen yhteistyö, virtuaalinen liikkuvuus ja monimuotoliikkuvuus:
 - Edunsaajaorganisaatiot käyttävät digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä täydentääkseen fyysisiä liikkuvuusjaksojaan ja parantaakseen yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa.
 - Edunsaajaorganisaatiot hyödyntävät tehokkaasti ohjelman tähän tarkoitukseen tarjoamia digitaalisia välineitä, verkkoalustoja ja muita mahdollisuuksia.

Digitaalisen yhteistyön alustat ja työkalut

- eTwinning
- EPALE
- SELFIE
- Digitaalisen koulutuksen keskus (Digital Education Hub)

Digitaalisen yhteistyön alustat ja työkalut

- eTwinningissä voit tehdä kansainvälisiä projekteja ja olla mukana Euroopan laajuisessa oppimisympäristössä. eTwinningin kautta voit myös etsiä kumppaneita Erasmus+ -hankkeeseen. <https://www.oph.fi/fi/etwinning>
- EPALÉ – Aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi on avoin, monikielinen yhteisö aikuiskoulutuksen ammattilaisille sekä kaikille aikuisten oppimisesta kiinnostuneille. <https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/epale-aikuiskoulutuksen-eurooppalainen-foorumi>
- SELFIE on maksuton ja helppokäyttöinen mukautettavissa oleva väline, joka auttaa kouluja arvioimaan niiden tarjoamia oppimismahdollisuuksia digitaalisella aikakaudella. https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_fi
- Digitaalisen koulutuksen keskus (Digital Education Hub) muun muassa tukee EU:n jäsenvaltioita perustamalla digitaalista koulutusta koskevien kansallisten neuvontapalvelujen verkoston. <https://education.ec.europa.eu/fi/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub>

Erasmus+

Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN JA YHTEISET ARVOT

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTE

erasmusplus.fi

EUROOPAN UNIONI

Aktiivinen kansalaisuus - osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan ja yhteiset arvot

- Erasmus+ -ohjelman tavoitteena on lisätä yhteiskunnallista osallistumista tukemalla aktiivista kansalaisuutta ja edistämällä sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittymistä.
- Kuuluminen yhteisöön ja toimiminen sen hyväksi
- Lisäksi keskiössä ovat tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen Euroopan unionin asioista, EU:n yhteisistä arvoista sekä yhteisöllisyyden ja moninaisuuden periaatteista. Samalla halutaan edistää tunnetta Euroopan unioniin kuulumisesta.

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTE

erasmusplus.fi

EUROOPAN UNIONI

Osallisuus ja moninaisuus

- Tavoitteena, että jokaisella on tasa-arvoiset mahdollisuudet kansainvälistyä sukupuolesta, sosioekonomisesta taustasta, erityisryhmään kuulumisesta, etnisestä taustasta tai asuinpaikasta riippumatta.
- Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia huomioidaan vahvemmin.
- Erityistoimia ja -rahoitusta, joilla parannetaan osallistumismahdollisuuksia
- Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia
<https://bit.ly/3CFpXyV>

Vammaisuus
Terveysongelmat
Koulutusjärjestelmiin liittyvät esteet
Kulttuurierot
Sosiaaliset esteet
Taloudelliset esteet
Syrjintään liittyvät esteet
Maantieteelliset esteet

Osallisuus – Kohti tasa-arvoista kansainvälisyyttä

Lyhytkestoinen liikkuvuus ja ryhmäliikkuvuus mahdollistavat osallistumisen yhä useammalle, jotka eivät voi lähteä yksin tai pidemmäksi aikaa ulkomaille

Pienillä organisaatioilla ja uusilla toimijoilla on entistä parempi mahdollisuus päästä osallistumaan ohjelmaan uusien pienimuotoisten ja lyhytkestoisten hankkeiden kautta

Erityistä tukea osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia

Uusia hanketyyppejä, esim. nuorisosektorin paikalliset ja kansalliset osallistumishankkeet

ARTicipate!

Aikuiskoulutuksen kansainvälisyyspäivä 10.12.2025

Minna Poutanen, koulutussuunnittelija
Keski-Pohjanmaan kansanopisto

Euroopan unionin
osarahoittama

ERASMUS+ KA220 PROJEKTI

ARTicipate!

Engaging adult learners at risk of exclusion through
participatory methods

Syrjäytymisvaarassa olevien aikuisten oppijoiden sitouttaminen
osallistavien menetelmien avulla

upstream
stories

Grupo
**FUNDACIÓN
SAN CEBRIÁN**
Plena inclusión CyL

Projektin tavoitteet

- edistää innovatiivisia ja osallistavia menetelmiä syrjäytymisvaarassa oleville aikuisopiskelijoille
- parantaa kouluttajien ja muun aikuiskoulutushenkilöstön osaamista osallistavan taiteen välineissä:

Osallistava podcast

Osallistava valokuvaus

Digitaalinen tarinankerronta

Osallistava teatteri

Mitä toimintaa projektissa järjestettiin

- Koulutusta syrjäytymisvaarassa olevien aikuisten parissa työskentelevillä opettajille ja ohjaajille
- Paikallisia työpajoja aikuisopiskelijoille

Projektin tuotokset

- Osallistavien menetelmien työkirjat (DK, EN, FI, GR, SI, SL)
- Inspirational Pool – hyvien käytänteiden ideapankki
- articipateproject.eu

Miten osallistava podcast tukee kielenoppimista?

- Paikalliset työpajat Suomessa ja Sloveniassa toteutettiin vieraan kielen kursseilla pienissä ryhmissä.
- Podcastien tekeminen oli opiskelijoille kannustavaa.
- Vahvistaa ryhmätyötaitoja ja yhteistyössä tapahtuvaa oppimista.
- Edistää aloitteellisuutta ja luovuutta, kun osallistujat suunnittelevat ja toteuttavat omia äänityksiä.
- Tarjoaa tilaa keskustelulle ja mielipiteiden esittämiselle omista kiinnostuksen kohteista.
- Parantaa suullista kielitaitoa: ääntämistä, äänensävyä jne.
- Parantaa kuullun ymmärtämistä.

- Vahvistaa lukemista ja kirjoittamista.
- Parantaa sosiaalisia taitoja, lisää itsevarmuutta, aktiivista kuuntelemista jne.
- Edistää digitaitoja. Erityisesti, jos äänitykset editoidaan julkaistavaksi podcastiksi.
- Parantaa ymmärrystä toisista ihmisistä.
- Tukee itsensä kehittämistä – opiskelijat itse myös sisällöntuottajia.
- Aktivoi opiskelijan vastuunottoa omasta opiskelusta.
- Tuo rohkeutta puhumiseen ja osallistumiseen.

Mitä haasteita on tullut vastaan?

- Yksi opettaja/ohjaaja <—> iso ryhmä opiskelijoita.
- Ideointi- ja käsikirjoitusvaiheessa olisi tärkeää, että opettaja/ohjaaja voi olla tukemassa ja auttamassa kieli- ja tekstikysymyksissä, jotta jokainen saa oppimista tukevaa palautetta.
- Opiskelijat tarvitsevat usein tukea tekniseen toteuttamiseen.
- Podcastin toteuttamiseen menee melko paljon aikaa.
- Podcast toimii hyvin projektiluonteisena menetelmänä, jossa käsitellään jotain tiettyä teemaa ja kielenoppimiseen yhdistetään esim. digitaitojen harjoittelua
- Menetelmää voi kuitenkin soveltaa!

Vaihtoehtona voi olla matalankynnyksen äänitteiden tekeminen (ilman teknistä hiomista)

- Kaikilla on puhelimet ja monet ovat tottuneet äänittämään, ei tarvita erityistä teknistä osaamista.
- Ryhmätehtävät onnistuvat äänittämisen avulla helposti ja opettaja pystyy äänitteen avulla kuunnella jokaisen opiskelijan puhetta.
- Äänittäminen motivoi opiskelijoita ottamaan tehtävät tosissaan ja yrittämään parhaansa, aktiivisuus/oma vastuunotto lisääntyy.

- Äänittämisen avulla osaaminen tulee paremmin näkyväksi sekä opiskelijalle että opettajalle ja samalla on helpompi huomata kehittämisen kohteita
- Äänittäminen auttaa opiskelijaa itseään havainnoimaan/arvioimaan omaa oppimistaan, mutta se auttaa myös opettajaa arvioinnissa
- Äänittäminen edistää myös digitaitoja, erityisesti jos on aikaa editoimiseen.
- Äänittäminen on myös luovaa toimintaa, koska omaa esitystä täytyy suunnitella ja toteuttaa.

Puheen äänittämisen hyötyjä

- Näkökulma vieraan kielen harjoittelussa ja kielitaidon vahvistamisessa.
- Opiskelijat voivat äänittää keskusteluja, väittelyitä, haastatteluja. Samalla voi harjoitella sanastoa, jota kurssilla on opittu.
- Äänitystehtävämallia voi hyödyntää esimerkiksi suullisissa kotitehtävissä, esitelmissä, itsearvioinnissa ja palautteen antamisessa.
- Kun teknisen toteutuksen hiominen ei ole niin tärkeää, opettajalla on enemmän aikaa keskittyä kieleen ja antaa siitä palautetta.

Digitaalisen tarinankerronnan avulla erityisten ihmisten ääni kuuluviin

- Digitaalisen tarinankerronnan työpaja Suomessa ja Espanjassa kehitysvammaisten aikuisten kanssa.
- Digitaalinen tarina on lyhyt video itselle tärkeästä asiasta.
- Ryhmäprosessi, jossa prosessi ja lopputuotos ovat tärkeämpiä kuin ammattimaisesti editoitu tarina.
- Tavoitteena saada oma ääni kuuluviin, mahdollistaa jokaiselle turvallinen tila kertoa oman tarinansa.
- Työpaja järjestettiin pienryhmässä tai yksilö- tai parityöskentelynä.

Millaisia kokemuksia ja tuloksia

- Opiskelijoilta saatu palaute on ollut positiivista.
- Vahvistaa kirjoitus- ja lukutaitoa ja ruokkii luovuutta.
- Tarinoiden tekeminen on joustavaa: jos kirjoittaminen ei onnistu, voidaan hypätä suoraan äänittämiseen.
- Lopputulos on aina uniikki ja tekijänsä näköinen.
- Ilo ja ylpeys omien tarinoiden jakamisesta muille.
- Voimaantuminen – oman äänen kuuluminen ja nähdyksi tuleminen
- Vahvistanut myös ohjaajien digitaalisia taitoja ja kasvattanut työmotivaatiota sekä tuonut uusia taitoja erityisryhmän opettamiseen ja ohjaamiseen.
- Empatia - tutustuu toisten elämään uudella tavalla

- Osallistava työpaja vahvistaa sosiaalisia taitoja ja rakentaa itseluottamusta.
- Digitaalinen tarinankerronta voi toimia sillanrakentajana oman äänen löytämiseen ja vahvistamiseen sekä opiskelijoiden itseilmaisuun.
- Menetelmä antaa erityisille ihmisille mahdollisuuden kertoa oman tärkeän tarina, joka muuten saattaa jäädä varjoon.
- Työpajan aikana saatuja digitaalista osaamista hyödynnetään myös tekemällä tarinoita vapaa-ajalla.

Millaisia haasteita

- Jokaisen oppijan yksilöllisten tarpeiden ja taitotason huomioiminen.
- Prosessi etenee hitaasti, jos oppijoilla on suuri avuntarve ja opettajien ja ohjaajien resurssit ovat rajalliset.

Minitarinat - Soveltaen kevyemmin

- Rajallinen määrä yksinkertaisia kysymyksiä, esim. Kuka sinä olet? Missä asut? Mistä olet kotoisin? Millainen perhe sinulla on? Mistä pidät?
- Voi tehdä ensin pienet unelmataulut ja hyödyntää sitä tarinassa. Unelmista on mukava kertoa pienillä lauseilla: Tässä on minun lempipaikkani, Minä pidän... jne.
- Voi pyytää opiskelijoita tuomaan itselleen tärkeitä valokuvia ja äänittää suoraan, kun hän kertoo kuvista.
- Minitarinakin auttaa antamaan opiskelijoille vaikuttamiskeinon; huomaa, että pystyy kertomaan itsestään, itselleen tärkeistä asioista ja häntä ymmärretään.

**Työpajan osallistava
luonne edisti
odottamattomiakin
yhteyksiä osallistujien
välillä.**

**Teknologia ei ollut
enää este, vaan sitä
tuli silta.**

**Koulutus ei ole vain todistusten hankkimista.
Se on äänen antamista äänettömille ja
digitaaliset työkalut voivat toimia
muutoksen välineinä.**

Kiitos!

Päätöskokous Sloveniassa 8.-9.10.2025. Kuva Theodoros Tsapakidis.

Keskustelua

1. Millainen hankeidea sinulla on?
2. Miten Erasmus+ -ohjelman painopisteet näkyvät hankeideassa?
3. Millaista osaamista organisaatiollasi on jo painopisteisiin liittyen?
4. Millaista osaamista ja verkostoja Erasmus+ -hanke voisi tuoda teemojen edistämiseen?

Kiitos!

Erasmus+
Muuttaa elämäsi – avartaa maailmaasi.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sessiot -12 klo 13.00 – 13.50

- **Sessio 9: Kansainvälisyyttä laulaen (Monitoimitila)**
- **Sessio 10: Teosten keskellä – taidekävely (lähtö hissiaulasta)**
- **Sessio 11: Headmasterin räppiklinikka: Tee oma hittibiisisi (Meriahven)**
- **Sessio 12: Keskisormesta keskustelukulttuuriin (Kuha)**